

ΟΝΟΜΑ .....

Μελέτη συντακτικού και γραμματικού φαινομένου

Η πρόταση: Πρόταση λέγεται ένα σύντομο κομμάτι του λόγου, με ολοκληρωμένο νόημα.

- Η πρόταση αποτελείται από λέξεις που μπαίνουν σε κανονική σειρά. Κάθε λέξη παίζει το δικό της ρόλο, έχει την ιδιαίτερη σημασία της και με τον γραμματικό τύπο που έχει, δίνει κάτι από το όλο μήνυμα της πρότασης.

Ο γεωργός οργώνει!

- ο Η λέξη **ο γεωργός** έχει τη σημασία της, το γραμματικό της τύπο (κοινό συγκεκριμένο ουσιαστικό, στην ονομαστική ενικού αριθμού) και ο ρόλος της είναι να δείξει **ποιος κάνει την ενέργεια**.
  - ο Η λέξη **οργώνει** έχει τη σημασία της, το γραμματικό της τύπο (ρήμα, στην ενεργητική φωνή, στο γ' πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα) και ο ρόλος της είναι να δείξει **ποια ενέργεια κάνει ο γεωργός**.
- Όταν γράφουμε μια πρόταση, **αρχίζουμε πάντα με κεφαλαίο** και **εκεί που τελειώνει η πρόταση βάζουμε τελεία**.

Η τελεία (.) είναι ένα από τα 11 **σημεία της στίξης** (άνω τελεία, αποσιωπητικά, διπλή παύλα, διπλή τελεία, εισαγωγικά, ερωτηματικό, θαυμαστικό, κόμμα, παρένθεση, παύλα, τελεία).

Τελεία βάζουμε στο τέλος της πρότασης. Με την τελεία δείχνουμε ότι πρέπει να σταματήσει λίγο η φωνή.

Μετά την τελεία γράφουμε με κεφαλαίο το αρχικό γράμμα της πρώτης λέξης.

Ο μανάβης πούλησε όλα τα λάχανα σήμερα. **Είναι** πολύ χαρούμενος γι' αυτό.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Γράψε προτάσεις :

(με δύο λέξεις) .....

(με τρεις λέξεις) .....

(με τέσσερις λέξεις) .....

(με περισσότερες λέξεις) .....

2. Γράψε προτάσεις βάζοντας τις λέξεις σε σειρά :

(εξετάζει, τον, γιατρός, Ο, ασθενή)

.....

(έφτιαξε, ένα, μαραγκός, στρογγυλό, Ο, τραπέζι)

.....

(αετός, βουνό, κάθισε, ψηλό, Ο, πάνω, στο)

3. Τόνισε τις προτάσεις :

Ο Θανάσης με τη γιαγιά του, πήγαν σήμερα στο παρκο.

Τα λουλουδια της αυλης μου ειναι πανεμορφα.

Το καλο θα νικησει.

4. Διάβασε το παρακάτω κείμενο και προσπάθησε να το ξαναγράψεις σωστά, αρχίζοντας με κεφαλαίο και βάζοντας τελεία όπου πρέπει :

ήρθε ο Απρίλης όλος ο κάμπος είναι πράσινος και λουλουδιασμένος τα κοτσύφια, οι κορυδαλλοί, τ' αηδόνια, όλα τα πουλιά φτερουγίζουν στα κλαριά και κελαηδούν χαρούμενα ο τυφλοπόντικας, καθώς κυνηγούσε, άκουσε μια μέρα μια φωνή από το δάσος

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....